Nammo Lapua Oy
Toimitusjohtaja
Raimo Helasmäki

LAUSUNTO

23.10.2023

NAMMO LAPUA OY:N LAUSUNTO AIHEISTA HE 41/2023 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2024 SEKÄ VNS 1/2023 VP VALTIONEUVOSTON SELONTEKO JULKISEN TALOUDEN SUUNNITELMASTA VUOSILLE 2024—2027

Puolustusteollisuus ja vapaaehtoinen maanpuolustus

Nammo Lapua Oy pitää hyvänä, että puolustusministeriön hallinnonalan talousarvioesitys hyväksyttäisiin esitetyllä tasolla.

Toimintaympäristön kuvauksessa todetaan turvallisuusympäristön muutoksen olevan pitkäkestoisen ja asettavan vaatimuksia yhteiskunnan kriisinsietokyvylle, varautumiselle ja huoltovarmuudelle. Nammo Lapuan näkemyksen mukaan nämä korostuvat erityisesti puolustustarviketeollisuudessa. Nammo Lapua on kehittänyt ja kehittävää tuotantokapasiteettejaan ja valmiuttaan jatkuvasti, jotta tuleviin haasteisiin voidaan vastata. Puutteena Nammo Lapua näkee sen, ettei EU:n yhteisiä ponnisteluja Ukrainan tukemiseksi ole tuotu selvemmin esiin.

Teollisuuden vientiedellytysten tukeminen

Puolustusvoimien toimintamenomomentin perusteluissa huomioidaan teollisuuden viennin ja kansainvälistymisen edistäminen. Nämä menokohdiltaan vaatimattomat toimenpiteet ovat myös Nammo Lapualle erittäin tärkeitä. Suomi ei saa vientilupapolitiikallaan asettaa suomalaista teollisuutta eriarvoiseen asemaan kilpailijoihinsa nähden.

Puolustusmateriaalihankinnat (27.10.18)

Talousarvioesitys sisältää puolustusmateriaalihankintoihin 1,5 miljardin euron määrärahan, joka käytetään pääosin puolustuskyvyn materiaaliseen vahvistamiseen.

Valtioneuvoston periaatepäätös (2016) Suomen puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan turvaamisesta määrittelee kansallisen turvallisuuden kannalta kriittiset suorituskyvyt ja niitä tukevat teknologiat. Valtioneuvoston huoltovarmuuspäätöksen (2018) mukaisesti kriittisten alueiden hankinnat tulisi suunnata kotimaahan. Päätökset ovat edelleen voimassa ja Eduskunnalle annettava Huoltovarmuusselonteossa on samat ampumatarviketuotantoa koskevat kokonaisuudet mainittu.

Talousarvioesityksestä puuttuu Ukrainan tuen jatkumiseen tähtäävät EU sidonnaiset hankkeet.

Monitoimihävittäjien hankinta (27.10.19)

HX-hankkeeseen kuuluva teollinen yhteistyö on suuri mahdollisuus suomalaiselle puolustustarviketeollisuudelle.
Puolustusvoimien strategiset kumppanit ja niiden verkostot ovat ensisijaisia teollisen yhteistyö projektien suorittajina. Nammo Lapuan kannalta olisi ensiarvoisen tärkeää, että teollisen yhteistyön projekti nallitehtaaseen liittyen etenisi ja sisältyisi epäsuoran teollisuuden kokonaisuuteen.

Nammo Lapua näkee suunnitelman pääosin positiivisena myös puolustusteollisuudelle. Tosin merkittävä riski, jota ei ole huomioitu on Ukrainan tuen jatkuminen. Kehykseen sisältyvät 796 milj. euroa Ukrainaan luovutetun materiaalituen korvaushankintojen rahoitusta (sis. LTA IV 2022, LTA 2023 ja LTAE II 2023) eivät todennäköisesti ole riittäviä.
Esimerkkinä Nammon reagoinnista tilanteeseen oli päätös rakentaa nallitehdas Suomeen Vihtavuoreen, näin varmistaen komponettien saatavuuden erityisesti pohjoismaisessa ulottuvuudessa.
Lisäksi Nammo Lapua kykenee lisäämään merkittävästi raskaiden ampumatarvikkeiden valmistusta Ukrainan tukemiseksi Suomen näin halutessa.

Toimitusjohtaja Raimo Helasmäki